

TÜRKİYE LİSESİ 2021–2022 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
10. SINIFLAR COĞRAFYA DERSİ I. DÖNEM I. YAZILI SORULARI

22 /10 /2022
Süre : 40 dk

Adı ve Soyadı: DOĞU ATEŞ

Sınıf: 10/A

No:001

Puanı:

SORULAR:

1- Alfred Wegener yaptığı çalışmalarda birbirinden binlerce kilometre uzaktaki Afrika ile Güney Amerika kıtalarının kıyılarında aynı fosil örneklerini bulunmasını nasıl açıklamıştır? (10 P)

Kıtaların Kayması Teorisi (Levha Toktoniği)

2- Türkiye'nin en temel jeolojik ve jeomorfolojik özelliği nedir? (10 P)

Türkiye'nin, III. Zaman'da oluşmuş genç bir ülke olması

3- İç kuvvetler nelerdir? Yazınız. (10 P)

- **Orojenez (Dağ oluşumu)**
- **Epirojenez (Kıta oluşumu)**
- **Depremler**
- **Volkanizma**

4- Aşağıdaki tabloda verilen bilgileri doğru ya da yanlış olarak işaretleyiniz. (10 puan)

Bilgi	Doğru	Yanlış
İtalya'da Venedik şehrinin her yıl çökmesi orojeneze örnektir.		◆
Tortul kayaların en önemli özelliklerinden biri de içlerinde fosil bulundurmalarıdır.	◆	
Yoğunluğu, sıcaklığı ve kalınlığı en fazla olan katman yer kabuğudur.		◆
Kaledoniyen ve Hersinyen dağ sıralarının oluşumu Mezozoik zamanda gerçekleşmiştir.		◆
Anadolu yarımadası, Arabistan ve Afrika ile Avrasya levhası arasında sıkıştığından ülkemizde depremler yaşanmaktadır.	◆	
Yer altında gerçekleşen büyük sokulum olayı sonucunda oluşan şekle batolit adı verilir.	◆	
Denizin ilerleyerek kara yüzeyini basması regresyon olarak adlandırılır.		◆
Toros Dağları, Alp-Himalaya kıvrım kuşağı içinde yer alır.	◆	
Sıcaklık farklarına bağlı olarak ortaya çıkan ayrışmaya fiziksel ayrışma denir.	◆	
Türkiye'de volkanizmanın en fazla olduğu yerler Batı Anadolu'da yer alır.		◆

5- Aşağıdaki tabloda verilen kayaçların türünü işaretleyiniz. (10 puan)

Kayaç	İç Püskürük	Dış Püskürük	Fiziksel Tortul	Kimyasal Tortul	Organik Tortul	Başkalaşım Kayaç
Kiltaş			◆			
Granit	◆					
Obsidyen		◆				
Mermer						◆
Bazalt		◆				
Linyit					◆	
Andezit		◆				
Mercan kalker					◆	
Volkan tüfü		◆				
Tebeşir					◆	

TEST Bölümü (Her soru 5 puan)

6.

- I. Litosfer
- II. Kıtasal kabuk
- III. Okyanusal kabuk

Dünya'yı oluşturan katmanlardan hangilerinin bileşiminde silisyum ve alüminyum elementleri çoğunlukta olduğu için bu katmana sial adı verilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Sıcaklığın 6000 °C civarında olduğu düşünülen bu katman, Dünya'yı oluşturan katmanlar içinde yoğunluğu, sıcaklığı ve kalınlığı en fazla olan katmandır.

Yukarıda Dünya'yı oluşturan, katmanlardan hangisi hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Manto B) Çekirdek C) Astenosfer
D) Yerkabuğu E) SİMA

8. "Levha hareketleri,

- I. yaklaşma,
- II. uzaklaşma,
- III. yanal yer değiştirme

olmak üzere üçe ayrılır."

Yukarıdaki bilgi metninde numaralandırılmış olarak verilen maddelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Jeolojik zamanlar içinde, günümüzü de kapsayan en yakın dönem III. Zaman'dır.

Buna göre, dönemin özellikleriyle ilgili olarak seçeneklerde verilen bilgilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

- A. Günümüz iklimlerinin oluşması
- B. Buzul devirlerinin yaşanması
- C. Balıkların ve kara bitkilerinin ortaya çıkması
- D. İnsanlığın yeryüzünde hâkim tür olması
- E. Kıtaların bugünkü şeklini kazanması

10. "Bu dönemde Ege Denizi ve boğazlar oluşmuş, Karadeniz deniz özelliği kazanmış, Anadolu ve yakın çevresi ise bugünkü görünümünü almıştır. Bu jeolojik zamanda, epirojeneze bağlı olarak Anadolu topyekûn yükselmiştir."

Buna göre, bilgi metninde aşağıdaki jeolojik dönemlerden hangisini anlatılmaktadır?

- A) Prekambriyen (İlkel zaman)
B) Paleozoyik (I. Zaman)
C) Mesozoyik (II. Zaman)
D) Senozoyik (III. Zaman)
E) Kretase

11. "Bazı yeryüzü şekillerinin oluşumunda bütünüyle volkanik patlamalar etkilidir. Örneğin;

- I. krater,
- II. kaldera,
- III. maar

gibi yeryüzü şekilleri bu durum sonucunda oluşur."

Buna göre, bilgi metninde numaralandırılmış olarak verilen yeryüzü şekillerinden hangileri patlama sonucunda oluşmuş volkanik şekillere örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

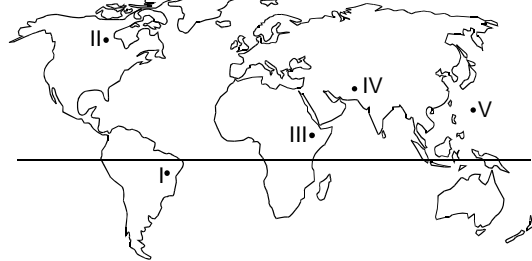
12. Depremi kaydeden ve büyüklüğünü ölçen alet,

- I. sismograf,
- II. altimetre,
- III. takometre,
- IV. barometre,
- V. termometre

gibi isimlerden hangileriyle anılır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Levha sınırları ile volkanik dağlar arasında, yakın bir ilişki bulunmaktadır.

Buna göre, Dünya haritası üzerinde gösterilen yerlerden hangileri volkanik dağların bulunduğu kuşaklarda yer almaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

14. Aşağıda verilen ülkelerden hangisi depremselliğin faal olduğu yerlerden biri değildir?

- A) İran B) Moğolistan C) Finlandiya
D) Türkiye E) Çin

15. Tortul (sedimenter) kayalar,

- I. fiziksel,
- II. kimyasal,
- III. organik

gruplarının hangilerinden meydana gelir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

